ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 18.12.2024 г.
COM(2024) 591 final

2024/0327 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) (ST 10152/2021; ST10152/2021 ADD1) от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Гърция

{SWD(2024) 288 final}

2024/0327 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) (ST 10152/2021; ST10152/2021 ADD1) от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Гърция

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост[1], и по-специално член 20, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) След представянето на националния план за възстановяване и устойчивост (ПВУ) от Гърция на 27 април 2021 г. Комисията предложи своята положителна оценка на Съвета. Съветът одобри положителната оценка със свое решение за изпълнение от 13 юли 2021 г.[2] Посоченото Решение за изпълнение на Съвета беше изменено на 8 декември 2023 г. и на 16 юли 2024 г.[3]

(2) На 21 октомври 2024 г. Гърция отправи мотивирано искане до Комисията да направи предложение за изменение на Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. в съответствие с член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241 с мотива, че ПВУ вече е частично неизпълним поради обективни обстоятелства. Въз основа на това Гърция представи изменен ПВУ.

Изменения съгласно член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241

(3) Измененията на ПВУ, представени от Гърция поради обективни обстоятелства, се отнасят до 24 мерки.

(4) Гърция обясни, че ключов етап 33 и цел 36 и изискванията, посочени в описанието на мярка 16874 (Енергетика и предприемачество) по компонент 1.2 (Обновяване) вече са частично неизпълними поради липса на търсене. Въз основа на това Гърция поиска да бъде намален обхватът на горепосочения

[1] ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

[2] Вж. документи ST 10152 2021 и ST 10152 2021 ADD 1 на адрес http://register.consilium.europa.eu.

[3] Вж. документи ST 15831 2023 и ST 15831 2023 ADD 1, както и ST 11858 2024 и ST 11858 2024 ADD 1 на адрес http://register.consilium.europa.eu.

ключов етап и цел. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

(5) Гърция обясни, че ключов етап 38 от мярка 16873 (Интервенции в жилищни райони и в сградния фонд) по компонент 1.2 (Обновяване) вече е частично неизпълним поради първоначално непредвидени правни проблеми във връзка с един подпроект. Въз основа на това Гърция поиска да бъде намален обхватът на горепосочения ключов етап. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

(6) Гърция обясни, че са били изменени четири мерки, за да се приложат по-добри алтернативи с цел постигане на първоначалната амбиция на тези мерки. Това се отнася съответно до ключов етап 142а и новия ключов етап 142б и до описанието на мярка 16746 (Реформа на пасивните политики на пазара на труда в подкрепа на прехода към заетост) по компонент 3.1 (Насърчаване на създаването на работни места и участието на пазара на труда); ключов етап 146 на мярка 16792 (Квалификация, преквалификация и повишаване на квалификацията на работната сила чрез реформиран модел на обучение) по компонент 3.2 (Образование, професионално образование и обучение и умения); описанието на мярката и цел 162 на мярка 16820 (Реформа в областта на психичното здраве и зависимостите) по компонент 3.3 (Подобряване на издръжливостта, достъпността и устойчивостта на здравната система); и цели 326, 326а, 327, 327а, 328, 328а, 329 и 330 и описанието на мярка 16980 (Механизъм за отпускане на заеми) по компонент 4.7 (Подобряване на конкурентоспособността и насърчаване на частните инвестиции и износа). Въз основа на това Гърция поиска горепосочените ключови етапи, цели и мерки да бъдат изменени. По-конкретно Гърция предложи да се добави нов ключов етап 142б, за да се замени част от ключов етап 142а на мярка 16746, с цел да се вземат предвид резултатите от предстоящо проучване. Освен това Гърция предложи да се разшири обхватът на мярка 16820. Гърция също така предложи да се промени част от обхвата на ключов етап 146 на мярка 16792, който може да бъде по-добре реализиран с други средства. Освен това Гърция предложи да се преразгледат цели 326, 326а, 327, 327а, 328, 328а, 329 и 330 на мярка 16980, за да се финансират нови национални приоритети от критично значение. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

(7) Гърция обясни, че са били изменени 11 мерки, за да се приложат по-добри алтернативи, позволяващи да се намали административната тежест, като при това се постигнат целите на съответната мярка. Това се отнася до ключови етапи 147, 150 и 151 на мярка 16289 (Стратегия за високи постижения в университетите и в областта на иновациите) по компонент 3.2 (Образование, професионално образование и обучение и умения); ключов етап 12 и описанието на мярка 16901 (Модернизиране на мрежата на гръцкия оператор на електроразпределителна мрежа (HEDNO) с цел повишаване на устойчивостта и опазване на околната среда), ключов етап 13 на мярка 16900 (Модернизиране на въздушната далекопроводна мрежа на гръцкия оператор на електроразпределителна мрежа (HEDNO) в горските райони) и ключов етап 14 и описанието на мярка 16899 (Увеличение на инсталирания капацитет в подстанциите с високо напрежение/средно напрежение на гръцкия оператор на електроразпределителна мрежа (HEDNO) за свързване на нови ВЕИ) по компонент 1.1 (Реформи в областта на енергетиката); цел 23, цел 24, цел 25, цел 26 и описанието на мярка 16872 (Енергийно саниране на жилищни сгради) и

ключов етап 28, цел 29 и описанието на мярка 16879 (Изготвяне на градоустройствени планове в изпълнение на реформата на градоустройствената политика) по компонент 1.2 (Обновяване); описанието на мярка 16831 (Produc-E Green) по компонент 1.3 (Зареждане и презареждане); описанието на мярка 16911 (Въздухоплавателни средства за управление на кризи) по компонент 1.4 (Устойчиво използване на ресурсите, устойчивост спрямо изменението на климата и опазване на околната среда); ключов етап 337 на мярка 16985 (Изменения в рамката на данъчната политика на Гърция) по компонент 4.1 (По-благоприятни за растежа данъци и подобряване на данъчната администрация и събирането на данъци); ключови етапи 303 и 308 и описанието на мярка 16593 (Изменение на правната рамка за привличане на стратегически инвестиции) и ключов етап 279 на мярка 16486 (Музей на подводните антични предмети) по компонент 4.6 (Модернизиране и подобряване на устойчивостта на ключови икономически сектори). Въз основа на това Гърция поиска да се изясни и опрости текстът на ключовите етапи, за да се премахнат ненужната обща информация или процедурни елементи, които не допринасят за постигането на целите на мерките, и да се поясни, че някои елементи се отнасят до целите или контекста на мерките. Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

(8) Освен това Гърция поиска да използва ресурсите, освободени от намаляването на мярка 16980 (Механизъм за отпускане на заеми) по компонент 4.7 (Подобряване на конкурентоспособността и насърчаване на частните инвестиции и износа) съгласно член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, за да се добавят три нови мерки. Това се отнася до новите ключови етапи 378, 379, 380 и 381 на мярка 16400 (Програма за жилищно настаняване на достъпни цени MY HOME II) по компонент 3.4 (Увеличаване на достъпа до ефективни и приобщаващи социални политики); и новите ключови етапи 374, 375, 376 и 377 на мярка 16401 (Програма за енергийно обновяване UPGRADE MY HOME) по компонент 1.2 (Обновяване). Беше добавена допълнителна реформа с въвеждането на новите ключови етапи 181 и 181a по мярка 16402 (Социални жилища и жилищно настаняване на достъпни цени) по компонент 3.4 (Увеличаване на достъпа до ефективни и приобщаващи социални политики). Освен това Гърция поиска да се увеличи равнището на изискваното изпълнение на четири мерки. Това се отнася до описанието на мярката, цел 163, цел 164 и цел 164a на мярка 16756 (Организационни реформи в здравната система) по компонент 3.3 (Подобряване на издръжливостта, достъпността и устойчивостта на здравната система); ключови етапи 62a и 63 и описанието на мярка 16849 (Национален план за залесяване antiNERO) по компонент 1.4 (Устойчиво използване на ресурсите, устойчивост спрямо изменението на климата и опазване на околната среда); ключов етап 367, цел 369 и описанието на мярка 16994 (Енергийна ефективност и насърчаване на ВЕИ за собствено потребление) по компонент 5.2 (Инвестиции по плана REPowerEU); и ключов етап 59a на мярка 16772 (Законодателство за управление на отпадъците с цел прилагане на устойчиво депониране и рециклиране на отпадъци) по компонент 1.4 (Устойчиво използване на ресурсите, устойчивост спрямо изменението на климата и опазване на околната среда). Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

(9) Комисията счита, че с мотивите, изложени от Гърция, се обосновават измененията съгласно член 21, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 и

Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. следва да бъде съответно изменено.

(10) Разпределението на ключовите етапи и целите на траншове следва да бъде изменено с цел да се вземат предвид измененията на плана и примерният график, представен от Гърция.

Оценка на Комисията

(11) Комисията оцени изменения ПВУ спрямо критериите за оценка, определени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.

Принос за екологичния преход, включително за биологичното разнообразие

(12) В съответствие с член 19, параграф 3, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.5 от приложение V към него измененият ПВУ съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за екологичния преход, включително за биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата възлизат на сума, която представлява 38,0 % от общия размер на разпределените средства за изменения ПВУ и 81,6 % от общите прогнозни разходи за мерките, включени в главата за REPowerEU, изчислена в съответствие с методиката, предвидена в приложение VI към Регламент (ЕС) 2021/241. В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2021/241 измененият ПВУ е съобразен с информацията, включена в националния план в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.

(13) В изменения ПВУ се запазват мерките в подкрепа на екологичния преход, които допринасят за постигането на целите за периода 2030—2050 г. и на целта за неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г., както и за насърчаване на биологичното разнообразие. Така например амбициозността на мярката за залесяване и възстановяване (16849) е увеличена значително в изменения ПВУ.

(14) В допълнение към мерките в първоначалния ПВУ, предвидените от Гърция мерки в главата за REPowerEU водят до значително намаляване на интензивността на парниковите газове на използваната в Гърция енергия и допринасят за постигането на целите за периода 2030—2050 г. и на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата до 2050 г., като по този начин оказват положителен принос за екологичния преход. Реформите и инвестициите в тази глава имат за цел да се стимулират мерки за икономия на енергия, да се постигне диверсификация на енергийните доставки и да се ускори внедряването на възобновяеми енергийни източници, включително създаването на инструменти на политиката за насърчаване на споделянето на енергия, колективното потребление на собствена електроенергия и общностите за енергия от възобновяеми източници. Освен това мерките в главата за REPowerEU обхващат инвестиции, насочени към укрепване на капацитета за съхранение на електроенергия, и реформа за насърчаване на технологии и практики, свързани с интелигентните мрежи, на пазара на електроенергия в Гърция. Всички тези мерки имат положителен принос за екологичния преход в Гърция, като намаляват потребностите от енергия, насърчават енергийната ефективност и ускоряват прехода от енергийни източници с високи емисии към възобновяеми енергийни източници.

Принос към цифровия преход

(15) В съответствие с член 19, параграф 3, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.6 от приложение V към него измененият ПВУ съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на цифровите цели възлизат на сума, представляваща 21,4 % от общия размер на разпределените по изменения ПВУ средства, изчислена в съответствие с методиката от приложение VII към посочения регламент.

(16) Мерките в изменения ПВУ продължават да допринасят за цифровия преход или да помагат за справяне със свързаните с него предизвикателства и са подходящи за преодоляване на недостатъците на Гърция в цифровата област, установени във втория доклад за състоянието на цифровото десетилетие за 2024 г. Измененият ПВУ продължава да допринася в значителна степен за преодоляване на предизвикателствата на цифровия преход, пред които е изправена Гърция, в областта на свързаността, цифровите обществени услуги, човешкия капитал и цифровите умения, цифровизацията на предприятията и въвеждането на съвременни цифрови технологии.

Ненанасяне на значителни вреди

(17) В съответствие с член 19, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.4 от приложение V към него се очаква измененият ПВУ да гарантира, че никоя от мерките (рейтинг „А“) за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в този ПВУ, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета[7] (принцип за ненанасяне на значителни вреди).

(18) В изменения ПВУ се оценява спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди съгласно методиката, изложена в техническите насоки, предоставени в известието на Комисията, озаглавено „Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост“[4].

(19) Гърция представи оценка на принципа за ненанасяне на значителни вреди за всяка нова и съществено изменена мярка на изменения ПВУ. От предоставената информация става ясно, че се очаква ПВУ да гарантира спазването на този принцип. Предоставената от Гърция информация позволява да се направи заключението, че се очаква ПВУ да гарантира, че нито една от мерките не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852.

Оценка на разходите

(20) В съответствие с член 19, параграф 3, буква и) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.9 от приложение V към него обосновката в изменения ПВУ за размера на прогнозните общи разходи по ПВУ е в умерена степен (рейтинг „В“) разумна и реалистична, съответства на принципа за ефективност на разходите и е съизмерима с очакваното въздействие върху националната икономика и обществото.

[4] ОВ C 58, 18.2.2021 г., стр. 1.

(21) Представената от Гърция обосновка за размера на прогнозните разходи по ПВУ беше в умерена степен разумна и реалистична, в съответствие с принципа за ефективност на разходите. Гърция предостави достатъчно информация и доказателства, че прогнозните разходи не са покрити от съществуващо или планирано финансиране от Съюза. В ограничен брой случаи обаче прогнозните разходи не можеха да бъдат достатъчно обосновани. Като цяло това дава основание за оценка с рейтинг „B“ по критерия за оценка, посочен в член 19, параграф 3, буква и) от Регламент (ЕС) 2021/241.

Положителна оценка

(22) Вследствие на положителната оценка на Комисията по отношение на изменения ПВУ, в която се констатира, че ПВУ отговаря задоволително на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, в съответствие с член 20, параграф 2 от посочения регламент и приложение V към него следва да се определят реформите и инвестиционните проекти, необходими за изпълнението на изменения ПВУ, съответните ключови етапи, цели и показатели, както и сумата, предоставена от Съюза за изпълнението на изменения ПВУ, под формата на безвъзмездна финансова подкрепа.

Финансово участие

(23) Общите прогнозни разходи по изменения ПВУ на Гърция са в размер на 36 612 904 139 EUR. Тъй като размерът на общите прогнозни разходи по изменения ПВУ е по-висок от актуализираното максимално финансово участие, налично за Гърция, разпределеното финансово участие, определено в съответствие с член 20, параграф 4 за изменения ПВУ на Гърция, следва да се равнява на общия размер на максималното финансово участие, налично за изменения ПВУ на Гърция. Тази сума се равнява на 18 220 378 076 EUR.

(24) Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на ПВУ на Гърция следва да бъде съответно изменено. За по-голяма яснота приложението към посоченото решение за изпълнение на Съвета следва да бъде изцяло заменено.

Заеми

(25) Предоставената на Гърция подкрепа под формата на заем в размер на 17 727 538 920 EUR остава непроменена.

(26) След като бяха разгледани причините, изложени от Гърция, и исканията за подкрепа под формата на заем на другите държави членки и след като бяха приложени принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност, размерът на подкрепата под формата на заем за Гърция може да надхвърли ограничението от 6,8 % в съответствие с член 14, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/241.

(27) Решението за изпълнение на Съвета от 12 юли 2021 г. за одобряване на оценката на ПВУ на Гърция следва да бъде съответно изменено. За по-голяма яснота приложението към посоченото решение за изпълнение на Съвета следва да бъде изцяло заменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решението за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Гърция се изменя както следва:

Член 1 се заменя със следното:

„Член 1

Одобряване на оценката на ПВУ

Оценката на изменения ПВУ на Гърция въз основа на критериите, предвидени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241, се одобрява. Реформите и инвестиционните проекти в рамките на ПВУ, мерките и графикът за мониторинга и изпълнението на ПВУ, включително съответните ключови етапи и цели и допълнителните ключови етапи и цели, свързани с изплащането на безвъзмездната финансова подкрепа и заема, съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели, както и редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до съответните основни данни, са определени в приложението към настоящото решение.“

Приложението се заменя с текста на приложението към настоящото решение.

Член 2
Адресат

Адресат на настоящото решение е Република Гърция.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател